

طراحی فراگیر نوین، راهکاری جدید در تحقق مدارس ایرانی - اسلامی

صنم طهماسبی اسکویی^۱، دکتر محمد باقری^۲

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی معماری اسلامی، دانشگاه هنر اسلامی تبریز. sanam.tahmasbi@gmail.com

^۲ استادیار گروه معماری، دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه هنر اسلامی تبریز. mbagheri@iust.ac.ir

چکیده

امروزه که تحقق معماری مدارس مبتنی بر اصول ایرانی- اسلامی مورد بحث قرار می‌گیرد، برخی طراحان به روشهای شکل‌گرایانه و تاریخی علاقه نشان می‌دهند. این در حالی است که محتوای نظام آموزشی مدارس در شکل‌دهی به طرح کالبدی آن تاثیر بسیار اساسی دارد. در این مقاله، طراحی فراگیر به عنوان راهکاری جهت تحقق مدارس ایرانی- اسلامی مطرح می‌شود. به عبارتی هدف ارائه‌ی پیشنهاد طراحی مدارس است که به نیازهای فیزیکی افراد به طور بالفعل پاسخ می‌دهند و در عین حال امکان بهره‌مند شدن عموم را نیز بطور بالقوه فراهم می‌کنند. به بیان ساده‌تر در عین قابل استفاده بودن برای تمام دانش‌آموزان (چه سالم و چه دارای معلولیت)، قابلیت استفاده برای سایر افراد جامعه را هم داشته و در واقع مدارس به مراکز زندگی جمعی تبدیل شوند و این امر منجر به خلق فضاهای چند عملکردی و انعطاف‌پذیری خواهد شد که با تفکری فراگیر صورت گرفته است. لغت فراگیر به معنای همگانی و منظور از طراحی فراگیر، طراحی شده برای عموم است. در واقع هدف این است که با تلفیق نظریه‌های مدارس سالم و مدارس اجتماعی، رویکردی نو در طراحی فضاهای آموزشی مطرح شود و در نهایت این نتیجه حاصل می‌شود که طراحی با رویکرد فراگیر، منجر به طراحی مدارس ایرانی- اسلامی خواهد شد. روش تحقیق این پژوهش، توصیفی تحلیلی بوده و ابزار گردآوری اطلاعات به شیوه مطالعات کتابخانه‌ای می‌باشد.

واژگان کلیدی: طراحی فراگیر، فضاهای آموزشی، معماری ایرانی- اسلامی، مدارس سالم، مدارس اجتماعی.